

тів з соціально-економічним середовищем, у ході якої узгоджуються вимоги з очікування її учасників [2].

Сукупність впливу багатьох факторів призвела до значного падіння обсягів виробництва, зниження рівня життя більшості населення і негативних явищ у формуванні внутрішнього середовища підприємств.

З іншого боку, необхідність реалізації інноваційної моделі розвитку економіки України за умови обмежених інвестиційних ресурсів, наявність застарілих засобів виробництва, непропорційно промислової та соціально-побутової інфраструктури, несформованість корпоративних відносин та недосконале державне регулювання економіки значно ускладнюють процес управління підприємствами, знижують їх можливості пристосування до змін зовнішнього середовища.

На сучасному етапі розвитку надзвичайно важливою є проблема вибору ефективних методів щодо адаптації та підходів до їх реалізації в умовах зростання впливу багаточисельних чинників зовнішнього середовища. У цьому випадку найкращим методом адаптації є розробка таких методів управління підприємством, які б враховували всі змінні параметри.

У наш час людство все частіше зіштовхується з таким явищем як зміни. Вони спостерігаються в усіх сферах людської діяльності. Але найбільше уваги приділяється саме змінам в економіці, адже від них залежить економічна стабільність як окремого підприємства, так і країни в цілому. Не винятком є лідер українського автомобільного ринку корпорація «Укр-Авто» та її філіал в полтавському регіоні – ПАТ «Полтава-Авто». «Полтава-Авто» – найбільший автомобільний дилер Полтавської області. Компанія надає повний спектр послуг – продаж автомобілів, техобслуговування, торгівля запасними частинами, кредитування, страхування.

Зміни в економіці накладають свій відбиток на діяльності і цього підприємства. Це відображається в неспроможності поставальників забезпечити автосалон необхідною кількістю автомобілів, що призводить до втрати прибутку; зменшення заробітної плати негативно впливає на якість виконання працівниками своїх прямих обов'язків, коливання курсу долара та євро не дає можливості прогнозувати ціну автомобілів.

Тому основною задачею для вирішення проблеми адаптації з урахуванням змін в економічному середовищі є розробка економіко-математичної моделі управління підприємством.

Розрахунки, проведені на основі цієї моделі, дозволять при зміні економічного середовища своєчасно реагувати на відповідні зміни будь-яких економічних чинників та зможуть попередити негативні наслідки, що можуть виникнути в результаті цих змін.

Література

1. Друкер П. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения / П. Друкер. – М. : ФАИР-Пресс, 1998. – 438 с.
2. Туріца Н. А. Стратегічні чинники адаптації підприємств до зовнішнього середовища : автореф. дис. канд. екон. наук / Н. А. Туріца 08.00.04 / Одес. держ. екон. ун-т. – Одеса, 2009. – 20 с.

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОЦЕСУ КОНСОЛІДАЦІЇ ТА АНАЛІЗУ БІЗНЕС-ДАНИХ

О. В. Роскладка, к.ф.-м.н., доцент; Ю. П. Медяник, студ. гр. ЕК-51-м. ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

У розвинутих країнах світу створені й широко застосовуються, як невід'ємна складова концепції аналізу даних, інтелектуальні системи нового покоління – засоби дейтамайнінгу. Можна стверджувати, що в сучасних умовах розвитку глобальної економіки, з появою нових галузей економічної діяльності застосування технології дейтамайнінгу зумовлює отримання додаткових конкурентних переваг фірмами та корпораціями, а отже, і підвищення їх інвестиційної привабливості й капіталізації.

Більшість підприємств (комерційних, виробничих, наукових, сервісних тощо) роками реєструють та записують величезні обсяги різномірної інформації (кількісної, якісної, текстової, мультимедійної тощо), що стосується всіх аспектів їхньої діяльності. Однак сподіватися, що ці масиви фактичних даних суттєво допоможуть підприємствам в ухваленні якісних стратегічних рішень без відповідних технологій оброблення інформації, – марно. Адже для того щоб сформулювати коректні посилки для ухвалення ефективних управлінських рішень, потрібні об'єктивні знання про суть, зв'язки і закономірності досліджуваної предметної області. Відшукати необхідні факти в базі чи сховищі даних не так уже й складно, проте в сучасному інформаційному суспільстві потрібні не тільки факти самі по собі, а й нові знання.

На перетині кількох областей в галузі інформаційних систем і технологій сформувався і активно розвивається науковий напрям, метою якого є пошук корисних знань у корпоративних базах і сховищах даних – *Knowledge Discovery in Databases* [1].

У рамках цього напрямку виділяють методику *Data Mining*, на якій базується програмна платформа *Deductor Studio* [2]. Методика описує не конкретний алгоритм або математичний апарат, а послідовність дій, яку необхідно виконати для побудови моделі (добування знань). Дана методика не залежить від предметної області. Це набір атомарних операцій, комбінуючи які можна одержати необхідний результат.

Актуальність застосування програмної платформи *Deductor Studio* полягає в швидкому й ефективному аналізі інформації. У ній зосереджені найсучасніші методи добування, очищення, моделювання, прогнозування, візуалізації й кластеризації даних. Платформа дозволяє реалізувати повний цикл робіт, використовуючи єдину систему від збору інформації до отримання звітності. Набір модулів, включених до *Deductor*, дає можливість консолідувати дані на будь-якому рівні організації: від невеликої філії до головного офісу компанії. Застосування методики *Data Mining* дозволяє впровадити процес виявлення в накопичуваних у результаті оброблення бізнесових транзакцій даних, наперед невідомих чи прихованих закономірностей та шаблонів з метою прийняття ділових рішень. Вироблення конструктивних рішень та побудова рекомендацій та прогнозів досліджуваної моделі щодо управління діяльністю економічної системи на прикладі діяльності фірми здійснюється за допомогою методів асоціації, консолідації та застосування навчання нейромережі Кохонена.

Для практичного аналізу бізнес-даних дослідник намагається дані згорнути, скоротити їхню кількість, прагнучи втратити при цьому якнайменше корисної інформації, потенційно в них закладеної. Більшість сучасних компаній є територіально розподіленими структурами, робота яких потребує неабияких зусиль для одержання зведеної інформації. Оптимальним у цьому випадку є використання спеціалізованих систем, орієнтованих на вирішення задач консолідації даних, а саме застосування комплексу методів та процедур, направлених на вилучення даних з різних джерел для забезпечення необхідного рівня їх інформативності та якості перетворення в єдиний формат, у якому вони можуть

бути завантажені у сховище даних або аналітичну систему. Подібні комплекси дозволяють зібрати інформацію з різних систем, уніфікувати дані, очистити їх від надлишкових та некоректних відомостей.

Для успішного проведення всього процесу необхідною умовою є наявність сховища даних (предметно-орієнтованого, інтегрованого, прив'язаного до часу, незмінного збору даних для підтримки процесу прийняття керівних рішень). Сховище даних має велике значення для вирішення багатьох аналітичних проблем. Консолідуючи, стандартизуючи і, у багатьох випадках, об'єднуючи дані, що містяться в декількох операційних системах, організація може аналізувати ці зведені дані для отримання найбільш об'єктивної картини.

Перевагою консолідації даних є те, що цей підхід дозволяє здійснювати трансформацію значних об'ємів даних (реструктуризацію, узгодження, очищення чи агрегацію) в процесі їх передачі від первинних систем до кінцевих місць зберігання.

Важливість інформації для керівництва підприємством, бізнесом сьогодні ні в кого не викликає сумніву. Але можна мати достатньо ресурсів, в тому числі й інформаційних, але не мати успіху в бізнесі. Треба знати і вміти раціонально використовувати ці ресурси, впізнавати нові течії і тенденції, вчасно корегувати або перебудовувати свою діяльність.

Література

1. Ситник В. Ф. Інтелектуальний аналіз даних (дейтамайнінг) : унавчальний посібник / В. Ф. Ситник, М. Т. Краснюк. – К. : КНЕУ, 2007. – 376 с.
2. Паклин Н. Б. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям / Н. Б. Паклин, В. И. Орешков. – С.Пб. : Питер, 2009. – 624 с.

ДО УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ Й ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

*С. І. Роговий, д.т.н., професор
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Підвищення якості освіти України, її вплив на розвиток економіки країни на сьогодні розглядається як нагальний стратегічний національний пріоритет. Глибоке засвоєння знань майбутніх